

UCHWAŁA NR
RADY GMINY SŁAWNO

z dnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sławno na lata 2024-2030.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, 721) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424) Rada Gminy Sławno uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sławno na lata 2024-2030 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sławno.

§ 3. Traci moc uchwała nr XXXVII/253/2021 z dnia 9 lipca 2021r w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2024 roku.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Gminy Sławno
z dnia 2024 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Sławno na lata 2024 - 2030

Sławno, październik 2024 rok

SPIS TREŚCI

I.	Uwarunkowania prawne	4
1.1.	Podstawa prawna	4
1.2.	Relatywne akty prawne	4
1.3.	Zmiany prawne w systemie przeciwdziałania przemocy domowej- 2023	5
II.	Zjawisko przemocy oraz jego analiza w świetle źródeł zastanych dla Gminy Sławno	7
2.1.	Charakterystyka zjawiska przemocy	7
2.2.	Diagnoza zjawiska przemocy domowej w Gminie Sławno	11
2.3.	Zasoby Gminy Sławno	12
III.	Analiza SWOT	13
IV.	Cel główny i cele szczegółowe programu	15
V.	Adresaci Programu	18
VI.	Realizatorzy	19
VII.	Źródła finansowania	19
VIII.	Monitoring i ewaluacja	19

WSTĘP

Rodzina to naturalna i podstawowa komórka społeczna, odpowiedzialna za rozwój i przetrwanie społeczeństwa. Od jej jakości zależy wartość społeczeństwa, jak również los jednostki. Rodzina, aby poprawnie mogła wypełniać przypisane jej zadania musi funkcjonować prawidłowo. Dlatego też Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w art. 18, art. 47, art. 48 i art. 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Jednym z zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania rodziny jest przemoc. Jest to zjawisko społeczne występujące we wszystkich środowiskach i w każdej grupie społecznej niezależnie od wieku, pochodzenia, wykształcenia, majątku. Problem nie tyle nowy, co raczej w ostatnich latach ulegający intensyfikacji i coraz bardziej dostrzegalny w przestrzeni społecznej, dotyczący również rodziny i prowadzący do jej degradacji. Z uwagi, iż przemoc jest procesem długotrwałym, przeciwdziałanie temu zjawisku wymaga podjęcia przez państwo działań o charakterze długoterminowym i holistycznym, by skutecznie zapobiegać temu zjawisku. Podstawowym aktem prawnym, regulującym zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 w/w ustawy do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej. Jego zadaniem jest wprowadzenie w życie działań mających na celu udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc domową oraz podnoszenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sławno na lata 2024-2030 wyznacza główne kierunki działania Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Sławno, który został powołany zarządzeniem nr 104/2023 Wójta Gminy Sławno z dnia 8 września 2023 r. i skupia specjalistów różnych dziedzin w celu skutecznego reagowania na zjawisko przemocy domowej. Gminny Program jest zgodny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sławno na lata 2016-2025 przyjętą Uchwałą nr XXVIII/213/2016 Rady Gminy Sławno z dnia 6 października 2016 r. oraz z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy

Domowej na lata 2024-2030. Realizacja Programu będzie opierać się na następujących priorytetach: profilaktyka i edukacja społeczna, ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej, oddziaływania względem osób stosujących przemoc domową, doskonalenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Misją Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej, zwiększenie pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową w Gminie Sławno.

Rozdział I

Uwarunkowania prawne

1.1. Podstawa prawna

Niniejszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sławno na lata 2024-2030 został opracowany zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej – z uwzględnieniem nowelizacji wprowadzonej na mocy Ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 535), która obowiązuje w zasadniczej części od dnia 22 czerwca 2023 r. W myśl art. 6 ust. 2 pkt 2-4 podanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do pozostałych zadań własnych gminy należy:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia.

1.2. Relewantne akty prawne

Ponadto w niniejszym dokumencie uwzględniono podstawowe akty prawne, które współtworzą polski system przeciwdziałania przemocy domowej, czyli w szczególności:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78 poz. 483)
- Ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145 ze zm.),
- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U.2024.1283 ze zm.),

- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2023.215),
- Ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2023.1939 ze zm.),
- Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750 ze zm.),
- Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U z 2023 poz. 2809.),
- Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 ze zm.),
- Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1248 ze zm.),
- Ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 poz. 1610 ze zm.),
- Ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz.1550 ze zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

Program jest skorelowany z następującymi Programami:

- Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sławno,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym dla Gminy Sławno na rok 2023-2024,
- Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Sławieńskim na lata 2023-2027.

1.3. Zmiany prawne w systemie przeciwdziałania przemocy domowej - 2023

Rok 2023 to rok, w którym zaczęło obowiązywać wiele zmian istotnych, czy wręcz podstawowych dla funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy domowej. W tym kontekście na uwagę zasługują w szczególności:

- Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2024 r. poz. 424),
- Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 r. poz. 289).

22 czerwca 2023 r. weszły w życie ważne zmiany w przepisach dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej, wprowadzone ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy

o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz.424). Przepisy zmieniły terminologię stosowaną w ustawie – pojęcie przemocy w rodzinie zostało zastąpione przemocą domową. Zmiana ta zapewnia właściwe spojrzenie na jednostkę doświadczającą przemocy, a nie rodzinę jako taką, w której przemoc występuje. Również w w/w ustawie obowiązuje nowa i rozbudowana w stosunku do poprzedniej definicja przemocy domowej, przez którą rozumie się: „jednokrotowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia; naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną; powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę; ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej; istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej (art. 2 ust. 1 pkt 1). Nowelizacja rozszerza również dotychczasowe formy przemocy domowej o dwie kolejne formy, tj. przemoc ekonomiczną oraz cyberprzemoc. Krąg osób, na które oddziałują zmienione przepisy ustawy zostały rozszerzone między innymi o byłego małżonka, byłego partnera, lub inną osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania. W myśl nowej definicji osoba doznająca przemocy domowej to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni,
- e) rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni,
- g) zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- h) osoby wspólnie zamieszkujący i gospodarujący oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie
- i) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej
- j) niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- k) małoletni – wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Świadek przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Osoba stosująca przemoc domową to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Zmiany dotyczą m.in. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych i kuratorów sądowych. Ponadto nowelizacja wprowadza zmiany w organizacji i funkcjonowaniu zespołów interdyscyplinarnych, a w miejsce grup roboczych ustanawia grupy diagnostyczno-pomocowe. Zmiany dotyczą również procedury „Niebieskie Karty”, jedną z nich jest wprowadzony obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących w procedurze NK przez okres 9 miesięcy po jej zakończeniu.

Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw poszerza od połowy sierpnia 2023 r. katalog zakazów wobec osób stosujących przemoc, m.in. o:

- zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej,
- zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,
- zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy, lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej i przebywania na tym terenie.

Rozdział II

Zjawisko przemocy oraz jego analiza w świetle źródeł zastanych dla Gminy Sławno

2.1. Charakterystyka zjawiska przemocy

Rodzaje przemocy	Formy Przemocy	Skutki przemocy
Przemoc Fizyczna	To forma agresji łącząca się z naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie „Ofierze” bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała,	Bezpośrednie: uszkodzenia ciała - urazy, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, siniaki, poparzenia; następujące skutki: choroby w

	<p>pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia. Przejawia się poprzez: szarpanie, kopanie popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nieudzielenie niezbędnej pomocy, itp.</p>	<p>wyniku powikłań i stresu, zespół stresu pourazowego, życie w chronicznym stresie, poczuciu zagrożenia, strachu, lęku, napady paniki, bezsenność, zaburzenia psychosomatyczne, itp.</p>
Przemoc Psychiczna	<p>To zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne; Przejawia się poprzez: wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.</p>	<p>Zniszczenie poczucia mocy sprawczej ofiary, jej poczucia własnej wartości i godności, uniemożliwienie podjęcia jakichkolwiek działań niezgodnych z zasadą posłuszeństwa, osłabienie psychicznych i fizycznych zdolności stawiania oporu oraz wyrobienie przekonania o daremności jego stawiania, odizolowanie od zewnętrznych źródeł wsparcia, całkowite uzależnienie ofiary od prześladowcy, stały strach i utrata nadziei, choroby psychosomatyczne, ciągły stres, zaburzenia snu, itp.</p>

Przemoc Seksualna	Jest to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, a także kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy ta osoba nie jest w pełni świadoma; bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przejawia się poprzez: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytyka zachowań seksualnych, itp.	Obrażenia fizyczne, ból i cierpienie, obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, utrata poczucia atrakcyjności i godności, zaburzenia seksualne, oziębłość, zamknięcie się /lęk, strach, unikanie seksu/, uogólniona niechęć i obawa do przedstawicieli płci sprawcy przemocy, itp.
Przemoc Ekonomiczna	Jest to celowe niszczenie czyjejś własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Przejawia się poprzez: okradanie, zabieranie pieniędzy, niełożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspakajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp.	Całkowita zależność finansowa od partnera, niezaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, bieda, zniszczenie poczucia własnej godności i wartości, znalezienie się bez środków do życia
Zaniedbanie	To ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Przejawia się	Obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, zaburzenia w rozwoju, zaburzenia relacji

	<p>poprzez niedawaniem dziecku) środków w na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nieudzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka.</p>	<p>społecznych, brak wykształcenia, różne powstałe choroby w wyniku nieleczenia dziecka, depresja.</p>
Cyberprzemoc	<p>To przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Przejawia się poprzez: agresja słowna, np. wyzywanie na czatach internetowych, zamieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby; upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów; zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych; włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczania w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć na profilach innych użytkowników; szantażowanie; ujawnianie sekretów; wykluczanie z grona „znajomych” w Internecie; celowe ignorowanie czyjejs działalności w sieci¹</p>	<p>Obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, utrata poczucia atrakcyjności i godności; trudności w nawiązywaniu kontaktów, izolowanie się. U dzieci mogą wystąpić kłopoty z nauką, problemy psychologiczne, a także zdrowotne – bóle głowy, brzucha, problemy ze snem, depresja, próby samobójcze, samobójstwa²</p>

¹ A. Borkowska, *Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie*, NASK Akademia, s. 8.

² 4 A. Borkowska, *Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie*, NASK Akademia, s. 15

2.2. Diagnoza zjawiska przemocy domowej w Gminie Sławno

Problematyka przemocy domowej dotyka niestety również Gminę Sławno. Na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej na terenie Gminy Sławno działa Zespół Interdyscyplinarny, w skład którego wchodzi przedstawiciele: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Oświaty, Ochrony zdrowia, Organizacji pozarządowej, Kuratorzy sądowi. Celem Zespołu jest usprawnienie systemu przepływu informacji oraz reagowanie na zidentyfikowane problemy społeczne, w tym w szczególności przejawy przemocy domowej oraz zintegrowanie działań środowisk odpowiedzialnych za działania na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą. Praca z rodziną z problemem przemocy realizowana jest przez spotkania grup diagnostyczno-pomocowych, których zadaniem jest planowanie działań, monitorowanie sytuacji oraz organizowanie pomocy. W skład grup wchodzi przede wszystkim pracownicy socjalni, dzielnicowi. Istnieje możliwość rozszerzenia składu o pedagogów, psychologów, kuratorów, przedstawicieli GKRPA czy przedstawicieli służby zdrowia. Dane Zespołu Interdyscyplinarnego z gminy Sławno obrazują zjawisko przemocy domowej na przestrzeni ostatnich trzech lat i przedstawiają się następująco:

rok	2023	2022	2021
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	12	4	4
Liczba funkcjonujących grup diagnostyczno-pomocowych	22	15	11
Liczba sporządzonych "Niebieskich Kart	22	15	6
Liczba osób doświadczających przemocy: w tym;	23	10	6
Kobiety	17	9	6
Mężczyźni	1	1	0
dzieci	5	0	0

rok	2023	2022	2021
Liczba sprawców przemocy w tym:	20	10	6
Kobiety	3	0	1
mężczyźni	17	10	5
Formy przemocy:			
Fizyczna	12	8	3
Psychiczna	15	10	5
seksualna	1	0	0
Inny rodzaj zachowań	3	2	1

2.3. Zasoby Gminy Sławno

Skuteczna walka z problemem przemocy wymaga podejmowania działań interwencyjnych, specjalistycznych i systematycznych. Przyjmując takie założenie a także obierając za cel pracę w środowisku lokalnym niezwykle istotne jest określenie zasobów gminy. Ścisła i skoordynowana współpraca między wszystkimi instytucjami będzie gwarancją efektywności podejmowanych działań. Na terenie Gminy Sławno funkcjonują służby, które w zakresie swoich kompetencji mają zadanie przeciwdziałać przemocy domowej. Należy tu zaliczyć przede wszystkim działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym grup diagnostyczno-pomocowych. Pozostałymi instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej są również:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komenda Powiatowa Policji w Sławnie,

Ze zjawiskiem przemocy w swojej codziennej działalności spotykają się również i inne instytucje takie jak: placówki oświatowe, ośrodki zdrowia, parafie.

Ponadto mieszkańcy Gminy Sławno mają dostęp do bezpłatnego poradnictwa psychologicznego w PCPR w Sławnie jak również w Regionalnym Centrum Kryzysowym w Sławnie. Mocną stroną gminy jest profesjonalizm służb, a także gotowość pracowników do podejmowania szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Zwiększa

się również ilość informacji dotyczących oferty pomocowej dla osób doświadczających przemocy.

Rozdział III

Analiza SWOT

SWOT to akronim angielskich słów: strengths (mocne strony), weaknesses (słabe strony), opportunities (szanse), threats (zagrożenia). W przypadku niniejszego Programu analiza SWOT posłuży jako próba zweryfikowania możliwości, a także ograniczeń – jakimi dysponuje Gmina Sławno.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonowanie i działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Sławno, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie, Komisariatu Powiatowego Policji w Sławnie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie, kościołów, szkół i przedszkola, Świetlice Środowiskowe Gminy Sławno, Regionalnego Centrum Kryzysowego w Sławnie przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie, • znajomość środowiska lokalnego poprzez diagnozowanie oraz monitorowanie rodzin, osób potrzebujących pomocy, • prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych, informacyjnych w zakresie przeciwdziałaniu przemocy domowej wśród dzieci i młodzieży, • wykorzystanie narzędzia jakim jest procedura „Niebieskie Karty”, • zapewnienie rodzinom dotkniętym problemem przemocy dostępu do specjalistycznego wsparcia, 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak w gminie organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy, • Brak w gminie grup wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy domowej,

<ul style="list-style-type: none"> • wyspecjalizowana kadra posiadająca wiedzę z zakresu pracy z rodzinami dotkniętym zjawiskiem przemocy, • zwiększająca się świadomość społeczna dotycząca problemu przemocy domowej i reagowanie na sytuacje przemocowe 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat przeciwdziałania uzależnień i przemocy domowej, • możliwość realizowania programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i cyberprzemocy, • możliwość podnoszenia umiejętności służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, • integrowanie i koordynowanie działań w środowisku lokalnym przez Zespół Interdyscyplinarny • możliwość pozyskania środków zewnętrznych na programy przeciwdziałania przemocy domowej, • wzrost kompetencji pracowników służb i instytucji realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej. • zwiększająca się dostępność specjalistycznego wsparcia dla ofiar przemocy, • możliwość wykorzystania istniejących przepisów prawa, 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrastająca liczba osób wymagających podejmowania działań interdyscyplinarnych, • niska skuteczność programów terapeutycznych kierowanych do osób uzależnionych oraz programów korekcyjno-edukacyjnych i programów psychologiczno-terapeutycznych kierowanych do sprawców przemocy, • niski poziom zaufania do instytucji i niechęć do współpracy osób doświadczających przemocy, • utrzymujące się w społeczeństwie przekonania i stereotypy dotyczące przemocy oraz przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy domowej, • możliwość wypalenia zawodowego wśród służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, • słabnięcie więzi rodzinnych, umiejętności komunikacyjnych, rozwiązywania konfliktów poprzez spędzanie czasu w sieci, przed ekranem urządzeń elektronicznych, • uzależnienia m.in. od alkoholu wpływające na występowanie przemocy domowej

Rozdział IV

Cel główny i cele szczegółowe programu

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sławno na lata 2024 – 2030 jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej, ochrona osób dotkniętych przemocą domową oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych poniżej celów szczegółowych

Cele szczegółowe programu:

1. Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

1.1. Podniesienie poziomu wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej, zmiana mentalności i uwrażliwienie mieszkańców Gminy Sławno na problematykę przemocy.

Odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie, Zespół Interdyscyplinarny działający na terenie Gminy Sławno, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, Świetlice Środowiskowe.

Sposób realizacji: rozpowszechnianie ulotek, broszur i plakatów, filmików w szkołach oraz przedszkolach na terenie Gminy Sławno, projekty socjalne.

Harmonogram: od 2024 roku praca ciągła.

Wskaźniki realizacji: liczba rozpowszechnionych ulotek, broszur, plakatów, filmików, zrealizowanych projektów socjalnych.

1.2. Prowadzenie działań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy.

Odpowiedzialny za realizację: Placówki oświatowe, KPP Sławno,

Sposób realizacji: realizowanie w placówkach oświatowych programów, warsztatów profilaktycznych, pogadarek dotyczących przeciwdziałania przemocy/cyberprzemocy/przemocy domowej.

Harmonogram: 2024 - 2030.

Wskaźniki realizacji: liczba pogadarek, warsztatów, programów.

1.3. Prowadzenie edukacji w celu wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodziców.

Odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie, Placówki oświatowe, Świetlice środowiskowe z terenu Gminy Sławno .

Sposób realizacji: szeroko rozumiana praca socjalna, objęcie rodzin wsparciem asystenta rodziny.

Harmonogram: 2024 - 2030.

Wskaźniki realizacji: liczba rodzin objętych pracą socjalną, liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

2. Zwiększenie pomocy i ochrony osobom doznającym przemocy domowej.

2.1. Udzielenie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.

Odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie, Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Sławno, KPP Sławno, Ośrodek zdrowia.

Sposób realizacji: podejmowanie interwencji w przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej, realizowanie procedury "Niebieskie Karty", powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych, udzielanie informacji na temat instytucji wspierających w/w osoby, zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy domowej, dostęp do pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej.

Harmonogram: 2024 - 2030.

Wskaźniki realizacji: liczba interwencji, liczba założonych Niebieskich Kart A i C, liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych, liczba osób doznających przemocy domowej, liczba osób korzystających ze schronienia, liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej.

2.2. Wspieranie i rozwijanie podmiotów, które udzielają pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Odpowiedzialny za realizację: Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Sławno, członkowie grup diagnostyczno-pomocowych.

Sposób realizacji: dalsza działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.

Harmonogram: 2024 - 2030.

Wskaźniki realizacji: liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych, liczba zakończonych procedur “Niebieskie Karty”.

2.3. Wizyty pracowników socjalnych i dzielnicowych realizujących monitoring w ramach procedury “Niebieskie Karty”.

Odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie, KPP Sławno , Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Sławno.

Sposób realizacji: wizyty monitorujące w rodzinach po ukończeniu procedury “Niebieskie Karty”.

Harmonogram: 2024 - 2030.

Wskaźniki realizacji: liczba rodzin objętych monitoringiem, liczba przeprowadzonych monitoringów.

3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób, stosujących przemoc domową.

3.1. Oddziaływanie psychologiczne i terapeutyczne na osoby stosujące przemoc domową

Odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie, KPP Sławno, Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Sławno, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Sławno.

Sposób realizacji: prowadzenie procedury “Niebieskie Karty”, informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy i możliwości szukania pomocy, kierowanie osób do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym, kierowanie osób do udziału w programie psychologiczno-terapeutycznym, wnioskowanie o objęcie leczeniem odwykowym osób stosujących przemoc domową i nadużywających alkoholu, wydanie tymczasowego nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, wydanie zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Harmonogram: 2024 - 2030.

Wskaźniki realizacji: liczba wypełnionych formularzy NK D, liczba osób stosujących przemoc domową, liczba osób skierowanych do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym, liczba osób skierowanych do udziału w programie psychologiczno-terapeutycznym, liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym, liczba osób uczestniczących

w programie psychologiczno- terapeutycznym, liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny, liczba osób, które ukończyły program psychologiczno-terapeutyczny, liczba osób zgłoszonych na leczenie odwykowe, liczba spraw skierowanych do sądu, liczba wydanych nakazów opuszczenia mieszkania, liczba wydanych zakazów zbliżania się do mieszkania.

3.2. Rozpowszechnianie informacji na temat konsekwencji stosowania przemocy.

Odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie, Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Sławno.

Sposób realizacji: opracowanie i zamieszczenie informacji na BIP Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie.

Harmonogram: 2024 - 2030.

Wskaźniki realizacji: liczba udostępnionych materiałów informacyjnych.

4. Pogłębienie i doskonalenia kompetencji osób zaangażowanych w działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

4.1. Udział w szkoleniach, superwizji, podnoszenie wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej dla osób na co dzień zajmujących się tą problematyką: pedagogów szkolnych, funkcjonariuszy policji, pracowników socjalnych, ochrony zdrowia, kuratorów sądowych.

Odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie, Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Sławno.

Sposób realizacji: udział w szkoleniach i konferencjach.

Harmonogram: 2024 - 2030.

Wskaźniki realizacji: liczba przeszkolonych osób.

Rozdział V

Adresaci programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sławno na lata 2024-2026 skierowany jest do mieszkańców Gminy Sławno, a w szczególności:

- osób dotkniętych przemocą domową,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą,
- społeczności lokalnej.

Rozdział VI

Realizatorzy programu

Realizatorami Gminnego Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Sławno na lata 2024 – 2030 są:

- Urząd Gminy Sławno,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Sławno,
- Komenda Powiatowa Policji w Sławnie,
- Placówki oświatowe z terenu Gminy Sławno,
- Świetlica Środowiskowa Gminy Sławno
- Organizacje pozarządowe, kościoły parafialne,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie,
- Sąd Rejonowy w Sławnie.

Rozdział VII

Źródła finansowania

Działania podejmowane w ramach realizacji programu, związane z osiągnięciem wyznaczonych celów, finansowane będą ze środków budżetu Gminy Sławno. Środki będą zabezpieczone w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie. Możliwym jest również współdziałanie w finansowaniu działań ze środków budżetu państwa oraz pozyskania środków zewnętrznych.

Rozdział VIII

Monitoring i ewaluacja

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sławno na lata 2024 – 2030 będzie monitorowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie i Zespół Interdyscyplinary w Gminie

Sławnie. Monitorowanie programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Ewaluacja programu pozwoli na dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w Gminie Sławno oraz na zwiększenie dostępności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Koordinację zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sławno na lata 2024-2030 prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Po zakończeniu realizacji poszczególnych zadań ich realizatorzy zobowiązani są do przedstawienia Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego corocznych sprawozdań z ich realizacji.

Sprawozdanie z wykonania w danym roku zadań w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sławno na lata 2024-2030 Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego składa Wójtowi oraz Radzie Gminy w terminie do 31 marca roku następnego.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 424) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą;
- 3) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Problem przemocy domowej istnieje od dawna, jednakże na przełomie kilku ostatnich lat zjawisko to zaczyna być coraz bardziej widoczne i niepokojąco narastające. Prowadzi do degradacji podstawowej komórki społecznej jaką jest rodzina, od której jakości zależy wartość społeczeństwa, jak również los jednostki. W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym podejmuje się działania w celu zapewnienia wszystkim członkom wspólnoty samorządowej poszanowania ich praw i wolności oraz równego traktowania. Gminny Program ma za zadanie ustalenie działań podejmowanych w lokalnej społeczności, mających na celu udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc domową oraz zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy domowej. Program został przedstawiony do konsultacji członkom zespołu interdyscyplinarnego, którzy po zapoznaniu nie wnieśli do niego żadnych uwag. Z uwagi, iż przemoc jest procesem ciągłym uchwalenie uchwały z mocą od 1 czerwca 2024 r. jest korzystne dla osób potrzebujących wsparcia a zasady demokratycznego Państwa nie stoją temu na przeszkodzie. Przyjęcie programu generuje określone zadania i koszty związane z jego realizacją. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy są realizowane przez jednostki _____ gminy, _____ gdyż są powiązane z ich zadaniami. Tak więc część kosztów jest zawarta w budżetach jednostek gminy (OPS, oświata). Zasadne jest zaplanowanie środków na działania związane z zabezpieczeniem poradnictwa specjalistycznego, w szczególności psychologicznego.

Biorąc pod uwagę powyższe przyjęcie programu jest uzasadnione.